

VII TORUŃSKI PRZEGLĄD ORZECZNICTWA PODATKOWEGO

5 marca 2022 r.

Podpisywanie skargi składanej przez ePUAP (uchwała NSA z 6.12.2021 r., I FPS 2/21)

Alicja Sarna

SSW Pragmatic Solutions

Agenda

1. Teza uchwały i podstawa prawna
2. Od czego się zaczęło?
3. Rozbieżność w orzecznictwie
4. Argumenty NSA
5. Zdania odrębne sędziów NSA Piotra Pietrasza i Arkadiusza Despot
6. Dlaczego to ważne?
7. Czy należy podpisywać także załączniki?

Teza uchwały i podstawa prawna

Teza uchwały

„Zgodnie z [art. 57 § 1 w zw. z art. 46 § 1 pkt 4 oraz art. 12b § 1 i art. 46 § 2a i 2b p.p.s.a.](#), skargę stanowiącą załącznik do formularza pisma ogólnego, podpisanego podpisem zaufanym, przesłanego przez platformę ePUAP, należy uznać za podpisaną jedynie wówczas, gdy została ona odrębnie podpisana podpisem kwalifikowanym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym”.

- [uchwała NSA z 6.12.2021 r., I FPS 2/21](#)

- **Art. 46 § 1 pkt 4 ppsa** Każde pismo strony powinno zawierać podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika.
- **Art. 12b § 1 ppsa** Określony w ustawie warunek formy pisemnej uważa się za zachowany, jeżeli dokument elektroniczny został podpisany w sposób, o którym mowa w art. 46 § 2a.
- **Art. 46 ppsa**
(...)
 - § 2a. W przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.
 - § 2b. Zasady podpisywania przewidziane w § 2a dotyczą także załączników wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego.

Od czego się zaczęło?

Od czego się zaczęło?

Pełnomocnik skarżącego przesyłając skargę za pośrednictwem platformy ePUAP kwalifikowanym podpisem elektronicznym opatrzył wyłącznie pismo przewodnie, nie załączniki do tego pisma. Przewodniczący Wydziału wezwał pełnomocnika skarżącego do usunięcia braków formalnych skargi, m.in. przez podpisanie skargi i pełnomocnictwa kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia skargi.

Pełnomocnik mylnie wniósł odpowiedź na wezwanie do niewłaściwego sądu, w efekcie odpowiedź nie została wniesiona w terminie.

Skarga została odrzucona ze względu na niezuzpełnienie w terminie braków formalnych skargi.

Rozbieżność w orzecznictwie

- 1. Podpisanie formularza pisma ogólnego odnosi się do całości pisma i załączonych do niego plików** zob. np. postanowienia NSA: z 16 czerwca 2020 r., sygn. akt II OZ 275/20, z 29 października 2020 r., sygn. akt I OZ 815/20, z 11 sierpnia 2020 r., sygn. akt I FZ 76/20

- 2. Literalne brzmienie p.p.s.a. nie pozwala uznać, że podpisanie podpisem elektronicznym formularza pisma ogólnego skutkuje podpisaniem także załączonej do tego pisma skargi.** postanowienia NSA: z 11 grudnia 2020 r., sygn. akt I OZ 1022/20, z 15 grudnia 2020 r., sygn. akt I OZ 1048/20, z 13 listopada 2020 r., sygn. akt I OZ 884/20, z 26 listopada 2020 r., sygn. akt , z 9 grudnia 2020 r., sygn. akt I OZ 1031/20.

Argumenty NSA

- 1) Pismo ogólne, jak i załączoną do niego skargę można uznać za podpisane podpisem zaufanym jedynie w znaczeniu technicznym, co potwierdza instrukcja do tej platformy. Nie oznacza to jednak, że mamy do czynienia z dokumentami elektronicznymi zawierającymi prawnie skuteczny podpis.
- 2) W sytuacji rozłączenia niepodpisanej oddzielnie skargi od formularza pisma ogólnego traci ona walor dokumentu elektronicznego podpisanego. Byłoby to niezgodne z obowiązującym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U.UE. L. z 2014 r. Nr 257, str. 73
- 3) Formularz pisma ogólnego jest swego rodzaju "kopertą", do której zapakowane mogą być: pismo strony np. skarga i załączniki np. pełnomocnictwo, wniosek o przyznanie prawa pomocy itd.
- 4) W przypadku odłączenia skargi od formularza pisma ogólnego będzie dokumentem podpisanym podpisem zaufanym, podpisem kwalifikowanym lub podpisem osobistym. Jednocześnie dokument ten będzie mógł być przekazany pozostałym uczestnikom postępowania zgodnie art. 12b § 2 p.p.s.a.
- 5) Podpisanie pisma procesowego, a w szczególności skargi, potwierdza wolę skierowania do sądu administracyjnego środka prawnego o określonej treści.
- 6) Brak technicznej możliwości podpisania załącznika z poziomu ePUAP nie wyklucza możliwości podpisania takiego dokumentu w innym miejscu, a następnie dołączenia do korespondencji.
- 7) Sąd zasadniczo musi załącznik (np. skargę) odłączyć od pisma ogólnego i przekazać stronie przeciwnej. Przykładowo załącznikami do pisma ogólnego mogą być skarga i wniosek o przyznanie prawa pomocy zawierający tzw. "dane wrażliwe". W takiej sytuacji nie ulega wątpliwości, że koniecznym jest odłączenie skargi od pozostałych plików. Powszechną praktyką pełnomocników jest też przesyłanie kilku skarg dołączonych do jednego pisma ogólnego. Z taką sytuacją mamy do czynienia w tej sprawie, w której do pisma ogólnego dołączono trzy skargi.

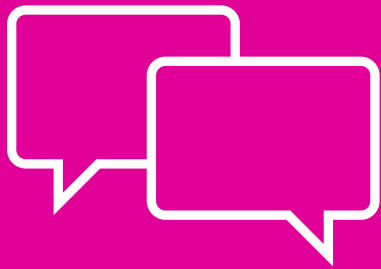
Zdania odrębne sędziów NSA Piotra Pietrasza i Arkadiusza Despot

Art. 46 § 2a i § 2b p.p.s.a.

nakłada wyłącznie obowiązek podpisania pisma określonym rodzajem podpisu elektronicznego, nie reguluje natomiast w jaki sposób czynność taka ma być dokonana.

Nie ma w [katalogu przepisów p.p.s.a.](#) regulacji, która wyznacza zasady podpisywania pism podpisem elektronicznym.

(...) [Z instrukcji](#) wynika, że "Podpis odnosi się do całej treści formularza wraz z załączonymi do niego plikami". Ta reguła została powtórzona w zakładce: Pomoc > Instrukcje i podręczniki > Zakładanie konta użytkownika i załatwianie sprawy, w punkcie "Jak wysłać pismo".

Dlaczego to ważne?

"należyta poprawność, precyzyjność i jasność przepisów prawnych ma szczególne znaczenie, gdy chodzi o ochronę konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela. Adresat normy prawnej musi wiedzieć, jakie jego zachowanie i z jakich przyczyn ma znaczenie prawne,, (wyrok TK z 22.05.2002 r., K 6/02)

"po pierwsze – każdy przepis (...) winien być sformułowany w sposób pozwalający jednoznacznie ustalić, kto i w jakiej sytuacji podlega ograniczeniom. Po drugie – przepis ten powinien być na tyle precyzyjny, aby zapewniona była jego jednolita wykładnia i stosowanie. Po trzecie – przepis taki winien być tak ujęty, aby zakres jego zastosowania obejmował tylko te sytuacje, w których działający racjonalnie ustawodawca istotnie zamierzał wprowadzić regulację ograniczającą korzystanie z konstytucyjnych wolności i praw,, (wyrok TK z 30.10.2001 r., K 33/00)

Czy uchwała oznacza, że należy podpisywać również załączniki?

**Czy uchwała oznacza,
że należy podpisywać
również załączniki,
które ze swej natury
podpisu nie wymagają
np. informacje
odpowiadająca
odpisowi
aktualnemu/pełnemu z
Rejestru
Przedsiębiorców KRS
lub potwierdzenia
dokonania przelewu?**

Każdy z wymienionych dokumentów zawiera odpowiednią adnotację:

Wydruk informacji pobranej w trybie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, posiada moc dokumentu wydawanego przez Centralną Informację, **nie wymaga podpisu i pieczęci.**

Wygenerowane elektronicznie potwierdzenie wykonania operacji. Dokument sporządzony na podstawie art. 7 Ustawy Prawo Bankowe (Dz.U.Nr 140 z 1997 roku, poz.939 z późniejszymi zmianami). **Nie wymaga podpisu ani stempla**

Dziękuję za uwagę

Kontakt

Warszawa

Rondo ONZ 1
12. piętro
00-124 Warszawa
+48 22 455 87 00
warszawa@ssw.solutions

Poznań

ul. Mielżyńskiego 14
Okraglak, 7. piętro
61-725 Poznań
+48 61 625 16 00
poznan@ssw.solutions

Kraków

Pałac Wołodkowiczów
ul. Lubicz 4
31-075 Kraków
+48 12 342 13 00
krakow@ssw.solutions

www.ssw.solutions